

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/11/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612200684
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4612200684.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Vallovej a členiek senátu JUDr. Veroniky Svoradovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú: J. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, dieťa rodičov: matka E. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom P., G. XXXX/XX a otec G. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 29. novembra 2012, č. k. 9P/20/2012-82, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku, ktorým návrh otca na zníženie výživného zamietol, **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh otca na zníženie výživného na maloletú J., nar. XX. XX. XXXX a rovnako tak zamietol aj návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine a zistený skutkový stav. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd uviedol, že vykonaným dokazovaním a podrobným porovnaním pomerov v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom s pomermi existujúcimi v súčasnej dobe nezistil, že by došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Poukázal na to, že v čase poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 08. 07. 2010, sp. zn. 9P/73/2010, kedy bolo zvýšené výživné na maloletú zo sumy 83 eur na sumu 110 eur mesačne od 01. 09. 2009 maloletá J. navštevovala 5. ročník ZŠ, v súčasnej dobe navštevuje 8. ročník ZŠ, má častú absenciu vo vyučovaní kvôli zdravotným problémom, jej prospech je slabší, teda v čase poslednej úpravy, ako aj v súčasnej dobe navštevuje 2. stupeň ZŠ. Otec bol v čase poslednej úpravy výživného zamestnaný ako vojak z povolania s priemerným mesačným zárobkom 767,73 eura, býval so svojimi rodičmi, na domácnosť prispieval mesačne sumou 150 eur a vyživovaciu povinnosť mal len k maloletej. Dňa 28. 03. 2012 bol otec pre porušenie povinností zo služobného pomeru prepustený, od 23. 04. 2012 bol evidovaný na ÚPSVaR ako uchádzač o zamestnanie a poberal dávky v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eur mesačne a od 29. 10. 2012 je zamestnaný na dobu určitú s dohodnutou základnou hodinovou mzdou vo výške 2,50 eura brutto. Aj v súčasnej dobe býva so svojimi rodičmi a vyživovaciu povinnosť má len k maloletej J.. Matka v čase poslednej úpravy výživného pracovala s priemerným mesačným zárobkom 190,73 eur, bývala v trojizbovom družstevnom byte spolu so svojimi deťmi a mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej L., nar. XX. XX. XXXX. V súčasnej dobe je matka od 01. 01. 2012 evidovaná na ÚPSVaR ako uchádzač o zamestnanie, v rámci čoho vykonáva aktívne práce

v rozsahu 4 hodín, býva v spoločnej domácnosti len s maloletou J., ku ktorej jedinej má vyživovaciu povinnosť. Vychádzajúc z týchto zistení súd dospel k záveru, že doposiaľ stanovené výživné vo výške 110 eur je vzhľadom na zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov postačujúcim výživným pre zabezpečenie potrieb 13-ročného dieťaťa s prihliadnutím aj na to, že otec v dôsledku disciplinárnych rozkazov bol prepustený zo služobného pomeru, teda svojím správaním a nerozvážnym konaním sa vzdal výhodnejšieho zamestnania, kde dosahoval príjem v priemere 767,75 eura mesačne, a preto ako návrh otca na zníženie jeho vyživovacej povinnosti, tak aj návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd zníži jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletej zo sumy 110 eur na sumu 50 eur mesačne. Dôvodil tým, že na jeho strane došlo k výraznej zmene pomerov, pretože od podania návrhu až doposiaľ nedosahuje taký príjem, ktorý by mu umožňoval prispievať na výživu maloletej sumou 110 eur mesačne. Uviedol, že po prepustení zo služobného pomeru sa zaevidoval na ÚPSVaR v Topoľčanoch a z priznanej dávky v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eura uhrádzal výživné 30 eur a od doby zamestnania prispieva na výživu dcéry sumou 50 eur mesačne, pretože mu bola priznaná len minimálna mzda. Zdôraznil, že na strane maloletej nedošlo k výraznej zmene pomerov, keď táto tak ako v čase predchádzajúcej úpravy výživného, tak aj teraz navštevuje stále 2. stupeň ZŠ.

Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla, aby súd zväzil skutočnosť, že je nezamestnaná a dieťa navštevuje 8. ročník ZŠ. Mala za to, že u otca, ktorý dlhodobo pracoval ako vojak z povolania a vyhodili ho z pracovného pomeru, nie sú žiadne dôvody na zníženie výživného, resp. na to, aby svojvoľne platil 30 eur mesačne. Žiadala, aby výška výživného zostala aspoň na dosiaľ stanovenej sume 110 eur, pretože výživné nebolo dlhodobo zvýšené.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v otcov napadnutej časti je treba ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť.

Dňa 25. 01. 2012 podala matka maloletej J. návrh na zvýšenie výživného na maloletú zo sumy 110 eur na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 01. 01. 2012, tvrdiac, že od poslednej úpravy výživného sa náklady na celkové zaopatrenie dieťaťa zvýšili, tieto sa aj neustále zvyšujú a ona je toho času nezamestnaná. Dňa 22. 05. 2012 podal návrh na zníženie výživného zo sumy 110 eur na sumu 26 eur mesačne s účinnosťou od 28. 03. 2012 aj otec maloletej, dôvodiac tým, že dňa 28. 03. 2012 bol prepustený z pracovného pomeru, je evidovaný na ÚPSVaR Topoľčany ako nezamestnaný, pričom žiadne dávky nepoberá. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 27. 07. 2012, č. k. 9P/20/2012-48 spojil podľa § 112 ods. 1 OSP na spoločné konanie vec vedenú na OS Topoľčany pod sp. zn. 9P/109/2012 (návrh otca dieťaťa) s predmetnou vecou (návrh matky dieťaťa) s tým, že v ďalšom konaní budú tieto spojené veci vedené pod sp. zn. 9P/20/2012.

V konaní bolo zistené, že maloletá J., nar. XX. XX. XXXX je dieťa pochádzajúce z rozvedeného manželstva účastníkov konania a posledná úprava výživného bola stanovená rozsudkom OS Topoľčany zo dňa 08. 07. 2010, č. k. 9P/73/2010-55, ktorým bol zmenený predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 27. 05. 2008, č. k. 10P/393/2007-82 tak, že vyživovacia povinnosť otca voči maloletej J. bola zvýšená zo sumy 83 eur na sumu 110 eur mesačne s účinnosťou od 01. 09. 2009.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podľa § 163 ods. 1 OSP, rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie plnenie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, kedy došlo k zmene pomerov.

Podľa § 163 ods. 2 OSP, rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní obmedzenia alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možnosti a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Hmotnoprávnym predpokladom v zmysle ust. § 78 Zákona o rodine na zmenu právoplatného rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov podstatného (kvalifikovaného rázu), v dôsledku ktorej je treba zmeniť aj výšku výživného. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pri posudzovaní zmenených pomerov, je treba prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom pre zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je len taká zmena okolností, za ktorých bolo doposiaľ určené výživné, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov, potrebnou na to, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne, okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného, alebo objektívne, vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takouto zmenou pomerov strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov a pod. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa zmenili pomery, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané otcom v podanom odvolaní odvolací súd uvádza, že v danej veci ani odvolací súd nezistil žiadne dôvody na zníženie jeho vyživovacej povinnosti voči maloletej J., pretože od posledného rozhodnutia o výživnom v roku 2010, aj keď došlo k zmene pomerov na jeho strane v tom, že určitú dobu bol vedený na ÚPSVaR Topoľčany ako uchádzač o zamestnanie (č. l. 64 spisu) a v súčasnej dobe pracuje s nižším mesačným príjmom ako u predchádzajúceho zamestnávateľa (č. l. 76 až 78 spisu), k rovnakej zmene došlo aj na strane matky, ako druhej povinnej, pretože táto je tiež od 01. 01. 2012 až doposiaľ vedená v evidencii ÚPSVaR ako uchádzač o zamestnanie. Nejde teda o takú výraznú zmenu pomerov na strane povinných, ako to má na mysli vyššie citované zákonné ustanovenie § 78 Zákona o rodine, a to aj s prihliadnutím na nesporné, že otec vlastným konaním prišiel o výhodnejšie zamestnanie a tým aj vyšší zárobok, čo vyplýva aj zo správy bývalého zamestnávateľa na č. l. 25 spisu. V takom prípade je súd pri stanovovaní výživného povinný vychádzať z príjmu, ktorý by otec dosahoval, keby svojím konaním neprišiel o výhodnejší príjem zo svojho zamestnania. K výhradám otca, že jeho majetkové pomery mu nedovoľujú platiť výživné určené predchádzajúcim súdnym rozhodnutím, odvolací súd zdôrazňuje, že podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť a ktorá povinnosť má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine).

S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach otca vzhľadom k jeho veku, praxi a skúsenostiam dosiahnuť príjem, z ktorého bude schopný uspokojovať nielen svoje životné potreby, ale si aj plniť vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému dieťaťu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.